

Dosarul nr. 2ra-96/23
2-21015314-01-2ra-23012023

Prima instanță: Judecătoria Cahul (sediul central), (jud. M.Bușuleac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, S. Pilipenco, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghindă Inga
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii
Procuratura Generală a Republicii Moldova, Ministerul Finanțelor al Republicii
Moldova și Ghindă Ion cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat
prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care
cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției a fost respinsă, fiind menținută
hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Cahul (sediul central), prin care acțiunea
a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 02 februarie 2021 Ghindă Inga, reprezentată de avocatul Maxim Todorov
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii
Moldova, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova,
Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ghindă Ion, prin care a solicitat
repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de
urmărire penală și ale procuraturii și încasarea din contul bugetului de stat cu titlu
de prejudiciu material a sumei de 2000 de lei și a sumei de 30 000 de lei, cu titlu de
prejudiciu moral.

Reclamanta în motivarea acțiunii a indicat că, la 11 septembrie 2019, de către
Procuratura raionului Cahul, în privința sa a fost pornită urmărirea penală în baza
art. 320¹ Cod penal. A fost emisă ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuită în
săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, conform indicilor –
neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea măsurilor stabilite de
instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

A notat că prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Cahul, Todos

Victor din 20 octombrie 2020 a fost dispusă scoaterea sa de sub urmărire penală, deoarece în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal, fiind dispusă clasarea cauzei penale.

În motivarea ordonanței din 20 octombrie 2020 s-a menționat că, în timpul petrecerii urmăririi penale conform plângerii depuse de Ghindă Ion, la data de 14 decembrie 2018, Ghindă Inga, în jurul orelor 13:00, contrar încheierii din 09 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central), s-a deplasat la domiciliul său situat în municipiul Xxxxx, str. Xxxxx, încălcând interdicțiile stabilite prin încheierea din 09 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central). În rezultatul acumulării probelor, procurorul a indicat că potrivit încheierii din 09 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central), Ghindă Ion, domiciliat în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxxx a fost obligat să stea departe de locul aflării lui Ghindă Inga, domiciliată în mun. Xxxxx, str. Xxxxxxxx. Analizând materialele cauzei penale, declarațiile părții vătămate Ghindă Ion și a bănuitei Ghindă Inga în coroborare cu cele stabilite în încheierea din 09 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central), s-a constatat faptul că Ghindă Inga nu a încălcat restricțiile întrucât domiciliul ultimei este indicat municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxxx, iar asupra domiciliului în cauză au fost impuse interdicții față de Ghindă Ion.

În context, a susținut că, conform art. 53, alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, statul răspunde patrimonial, potrivit legii pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de urmărire penală și instanțele judecătorești. Iar potrivit art. 14, alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prejudiciul material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, se efectuează din contul bugetului de stat.

A subliniat că, pe tot parcursul procesului penal a fost asistată de avocatul Maxim Todorov, fapt confirmat prin mandatul anexat la materialele cauzei penale, și a suportat cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2000 de lei.

În ceea ce privește cuantumul prejudiciului moral cauzat, a susținut că acesta urmează să fie determinat luând în considerație gravitatea infracțiunii, or, dânsa a fost recunoscută în calitate de bănuita de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, care face parte din infracțiunile mai puțin grave, ceea ce constituie o bănuială serioasă, cu un impact puternic asupra imaginii persoanei. Un alt criteriu la evaluarea intensității suferințelor morale cauzate, este determinat de rezonanța pe care a avut în societate informația despre învinuirea ei. Organul de urmărire penală în momentul recunoașterii în calitate de bănuită, nu a ținut cont de faptul că, în ordonanța de protecție din 09 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central) este specificat că, domiciliul lui Ghindă Ion este în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxxx, iar domiciliul ei se află în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxxx, și prin urmare ea urma să stea departe de casa lui Ghindă Ion, situată în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxxx. Respectiv, prin imputarea nejustificată a faptului săvârșirii infracțiunii, i-a fost cauzată starea de nervozitate și starea de stres.

A mai relatat că, Ghindă Ion a depus plângerea la poliție, cunoscând că dânsa urmează să nu se apropie de domiciliul acestuia, situat în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxxx, deoarece la 09 decembrie 2018 de către Judecătoria Cahul (sediul central)

pe lângă ordonanța de protecție emisă în privința lui Ghindă Ion a fost emisă și ordonanța de protecție în privința lui Ghindă Inga, fiind stabilite aceleași măsuri de protecție de la acțiunile agresorului Ghindă Ion. Respectiv, deși Ghindă Ion a fost obligat să stea departe de domiciliul ei, situat în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxx, el a continuat să locuiască acolo, și a depus și plângerea pe faptul neexecutării de către ea a restricțiilor stabilite în ordonanță de protecție.

A reținut că dat fiind faptul că comunicarea sub orice formă cu Ghindă Ion a fost interzisă prin încheierea din 09 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central), la 09 decembrie 2018 la rugămintea sa, avocatul său Todorov Maxim, i-a comunicat lui Ghindă Ion că la 10 decembrie 2018, Ghindă Inga vrea să se întoarcă acasă cu copilul în domiciliul său amplasat în mun. Xxxxx, str. Xxxxxxx, fiind rugat să elibereze apartamentul, lucru care a fost refuzat categoric de către Ghindă Ion.

Totodată, a invocat că la 14 decembrie 2018 a decis să ia careva lucruri personale, însă înainte de a se intra nemijlocit în casa din municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxx, s-a asigurat că Ghindă Ion nu se află la domiciliu și doar ulterior a intrat în casă. La scurt timp, Ghindă Ion deși a văzut automobilul ei, intenționat a pătruns în domiciliu, prin ce a încălcat restricțiile din ordonanța de protecție din 09 decembrie 2018. Pe faptul dat, la data de 11 ianuarie 2019 în temeiul plângerii depuse de ea la 21 decembrie 2018, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Cahul în privința lui Ghindă Ion a fost începută urmărirea penală în baza art. 320¹ Cod penal. Însă, organul de urmărire penală nu a ținut cont de această circumstanță. La fel, nu a ținut cont de faptul că Ghindă Ion, a refuzat să părăsească domiciliul ei situat în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxx, a schimbat chiar și lăcatele de la intrarea în casă, din care motiv la 26 decembrie 2018 a depus cerere privind eliberarea ordonanței de protecție.

Prin încheierea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul (sediul central), cererea privind emiterea ordonanței de protecție a fost admisă, cu aplicarea în privința lui Ghindă Ion a restricțiilor, inclusiv obligația de a părăsi temporar locuința comună amplasată în municipiul Xxxxx, str. Xxxxxxx. La fel, organul de urmărire penală a ignorat faptul că, în privința lui Ghindă Ion, a fost pornită urmărirea penală pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1), lit. a) Cod penal, și prin sentința din 13 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul (sediul central), Ghindă Ion a fost condamnat la pedeapsa cu închisoare pe termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Reclamanta a relatat că pe parcursul urmăririi penale care a durat mai mult de 1 an de zile a suferit mult, având stări de stres, nervozitate și frustrare, astfel a solicitat încasarea sumei de 30 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, care în opinia sa va fi una echitabilă în vederea atenuării suferințelor morale care i-au fost cauzate.

Prin hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Cahul (sediul central), acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Ghindă Inga, suma de 15 000 de lei - cu titlu de prejudiciu moral și 5 000 de lei - cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în total 20 000 de lei.

Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției a fost respinsă și a fost menținută hotărârea din

03 iunie 2021 a Judecătoriei Cahul (sediul central).

Pentru a decide astfel, instanțele au reținut că s-a constatat că în privința lui Ghindă Inga a fost pornită urmărirea penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal, fiind recunoscută în calitate de bănuită.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Cahul, Victor Todos, Ghindă Inga a fost scoasă de sub urmărirea penală din motivul că în acțiunile ei lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal.

Instanțele ierarhic inferioare au conchis că acțiunea urmează a fi admisă, iar referitor la cuantumul prejudiciului moral au menționat că având în vedere suferințele cauzate lui Ghindă Inga prin emiterea unei ordonanțe de recunoaștere în calitate de bănuīt în baza art.320¹ Cod penal, derularea urmării penale în perioada de mai mult de 1 an, timp în care a avut stări de nervozitate și frustrări, suma de 15 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, va constitui o satisfacție echitabilă, proporțională și suficientă pentru acoperirea suferințelor cauzate.

În privința cheltuielilor de asistență juridică, instanțele au dispus încasarea sumei de 2000 de lei, suportate în cadrul cauzei penale. Or, în cazul constatării situației de atragere ilegală la răspundere penală, persoanei urmează să-i fie restituite cheltuielile de asistență juridică. Astfel, Ghindă Inga a fost asistată în cadrul cauzei penale de avocatul Maxim Todorov, pentru serviciile căruia a achitat suma de 3000 de lei, fapt confirmat prin bonul anexat, astfel cheltuielile de asistență juridică fiind probate.

La 26 decembrie 2022, Ministerul Justiției a contestat cu recurs decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Cahul (sediul central), cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca nefondată.

În motivarea recursului a invocat că, atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și pasibile casării. A menționat că instanța de apel la adoptarea soluției judecătorești a aplicat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Or, pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, necesită a fi întrunite cumulativ, atât circumstanțele prevăzute de art.6 - dreptul la repararea prejudiciului, cât și de art.3 - cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Prin urmare, normele legale în cauză sunt indisolubile, respectiv nu pot fi aplicate separat. Astfel, motivarea instanțelor precum că Ghindă Inga este în drept să solicite compensarea prejudiciului cauzat în conformitate cu prevederile Legii nr.1545 este nefondată și eronată, în condițiile în care conform prevederilor art.3 alin.(1) din Legea nr.1545, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală. A subliniat că în condițiile normei enunțate, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 18 octombrie 2022, expediată în adresa recurentului la 30 noiembrie 2022 (f.d.213,

Volumul-I) și recepționată conform avizului de recepție anexat la materialele dosarului la 09 decembrie 2022 (f.d.216, Volumul-I). Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ministerul Justiției, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă. În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului. Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de către Ministerul Justiției, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la

o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează. Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Ministerul Justiției.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas